

МІЖФУНКЦІОНАЛЬНА КООРДИНАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ **INTERFUNCTIONAL COORDINATION OF MATERIAL FLOWS AT INDUSTRIAL ENTERPRISES**

В умовах глобалізації та стрімкого розвитку світових ринків ефективне управління матеріальними потоками стало одним із найважливіших аспектів діяльності сучасних промислових підприємств. Особливо важливим є управління ланцюгами постачання та виробництвом, яке безпосередньо впливає на ефективність роботи компанії та її конкурентоспроможність. У зв'язку з різноманіттям функцій, що включаються в управлінські процеси, міжфункціональна координація матеріальних потоків виступає як основа для досягнення високої продуктивності, стабільності і довгострокового успіху на ринку. Міжфункціональна координація означає тісну взаємодію між різними підрозділами підприємства, такими як закупівлі, виробництво, збут та логістика. Це важливий елемент управління, що забезпечує безперервний і ефективний процес переміщення матеріалів, сировини і готової продукції від одного етапу ланцюга постачання до іншого. Під час міжфункціональної взаємодії важливою є координація дій між командами, що займаються закупівлями, розробкою, виробництвом, транспортуванням і зберіганням продукції. Таке узгодження дозволяє уникати затримок, нераціональних витрат і неефективності в бізнес-процесах, що неминуче призводить до зниження конкурентоспроможності та ринкової стабільності підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Основні аспекти міжфункціональної координації матеріальними потоками

Аспект	Опис	Ключові проблеми	Методи оптимізації	Технології та інструменти
Комунікація	Відкрита і постійна комунікація між підрозділами є важливою для оперативного реагування на зміни ринку та внутрішні зміни	Недостатнє або неефективне спілкування між відділами	Впровадження інтегрованих комунікаційних платформ, регулярні зустрічі команд	Системи для відеоконференцій, корпоративні месенджери, Slack, Teams
Планування	Спільне планування закупівель і виробничих процесів для уникнення дефіциту або надлишків матеріалів, що позитивно впливає на фінансову стабільність	Невідповідність між попитом і пропозицією, збої в плануванні	Використання прогнозування попиту, встановлення буферних запасів	Програмне забезпечення для прогнозування попиту, ERP-системи
Управління запасами	Балансування запасів між підрозділами для зменшення витрат на зберігання та покращення рівня обслуговування клієнтів	Перевищення або дефіцит запасів, висока вартість зберігання	Оптимізація складів, автоматизація контролю запасів, встановлення мінімальних рівнів	Інтегровані системи управління запасами, RFID технології, WMS-системи
Сучасні технології	Використання технологій автоматизації та аналітики для моніторингу матеріальних потоків в реальному часі і точного прийняття рішень	Висока вартість впровадження технологій, складність інтеграції	Вибір та впровадження відповідних технологій для оптимізації потоків, інтеграція ПЗ	ІоТ, AI для аналітики, автоматизовані системи управління складом (WMS)

Одним із ключових аспектів міжфункціональної координації є комунікація. Це найбільш важливий елемент, що забезпечує успішну взаємодію різних підрозділів

підприємства. Відкрита і постійна комунікація між різними функціями дозволяє оперативно реагувати на зміни в умовах ринку та зовнішнього середовища, що є необхідним для прийняття своєчасних і обґрунтованих управлінських рішень. Залучення всіх підрозділів до процесу обміну інформацією дозволяє своєчасно коригувати стратегії і тактики роботи в залежності від змін попиту, постачання та ринкових умов. Таким чином, комунікація виступає основою для створення єдиного інформаційного простору всередині компанії, що дозволяє підвищити її гнучкість і адаптивність.

Планування є ще одним важливим елементом міжфункціональної координації, який забезпечує ефективність управління матеріальними потоками. Спільне планування процесів виробництва і закупівель дозволяє підприємствам уникати дефіциту чи надлишку матеріалів. Це безпосередньо впливає на стабільність фінансових результатів компанії, знижуючи ризики неефективного використання ресурсів. Планування також допомагає оптимізувати витрати на зберігання і транспортування матеріалів, покращуючи загальну ефективність і конкурентоспроможність підприємства.

Важливим елементом є також управління запасами, що виступає не лише як оперативне завдання, а й як стратегічний інструмент для досягнення бізнес-цілей. Збалансування запасів між різними підрозділами компанії дозволяє зменшити витрати на зберігання та транспортування товарів, а також покращити обслуговування клієнтів. Однак неправильне управління запасами може призвести до серйозних наслідків для підприємства, таких як зупинки в виробництві або затримки в доставці продукції кінцевому споживачеві. Це, в свою чергу, може негативно позначитися на репутації компанії та її здатності підтримувати високий рівень задоволення клієнтів. Тому забезпечення ефективного управління запасами, а також оптимізація витрат на їх зберігання є важливими завданнями для підприємств.

Сучасні інформаційні системи, а також передові технології автоматизації і аналітики відіграють вирішальну роль у забезпеченні ефективності управління матеріальними потоками. Використання цих систем дозволяє підприємствам моніторити матеріальні потоки в реальному часі, що сприяє швидкому і точному прийняттю рішень. Наприклад, автоматизовані системи для управління запасами дозволяють забезпечити точний облік та контроль за рухом товарів, що запобігає виникненню дефіциту чи надлишку матеріалів. Це не лише знижує витрати на зберігання і транспортування, а й забезпечує надійність і точність в обслуговуванні клієнтів. Технології аналітики допомагають прогнозувати попит і коригувати стратегії відповідно до змін ринкових умов. Це дозволяє підприємствам бути більш адаптивними і гнучкими, знижуючи ризики і підвищуючи конкурентоспроможність.

Установлення чітких спільних цілей для різних підрозділів є важливим елементом для забезпечення згуртованості та ефективності дій всіх учасників процесу управління матеріальними потоками. Спільні цілі забезпечують узгодженість в роботі різних підрозділів, таких як закупівлі, виробництво, логістика та збут. Це дозволяє досягати синергії між різними функціями, що сприяє підвищенню загальної ефективності організації. Спільна орієнтація на досягнення бізнес-цілей забезпечує кращу координацію зусиль, мінімізує ймовірність помилок та непорозумінь між відділами, що може призвести до збоїв у роботі.

Загалом, міжфункціональна координація матеріальними потоками є критичним фактором для досягнення високої продуктивності та конкурентоспроможності підприємства. Успіх залежить від забезпечення взаємодії між різними підрозділами, оптимізації процесів управління запасами та впровадження сучасних технологій. Сучасні менеджери мають розуміти важливість інтеграції функцій та стратегічного підходу до управління матеріальними потоками. Це дозволяє компаніям ефективно працювати в умовах глобалізації та швидких змін на ринку, забезпечуючи довгостроковий успіх і стабільність.

Список використаних джерел:

1. Крикавський Є.В., Васильців Н.М., Фалович В.А. Матеріальні потоки у логістиці промислового підприємства: монографія. Львів: Львівська політехніка, 2015. 252 с.